

Sygn. akt I.Ca 238/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Małkiński
Sędziowie:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska (spr.) SSO Cezary Olszewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. Z. (1)**

przeciwko A. W. (1) i małoletniemu I. W.

o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane

na skutek apelacji powoda J. Z. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 17 maja 2013r., sygn. akt III RC 147/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. 2) w ten sposób, że nadaje małoletniemu I. W. nazwisko W. – (...) oraz w pkt. 3) w ten sposób, że pozbawia powoda J. Z. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnim I. W.;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od powoda J. Z. (1) na rzecz pozwanej A. W. (1) kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu;

IV. odstępuje od obciążania powoda brakującymi wydatkami w sprawie.

Sygn. akt I Ca 238/13

UZASADNIENIE

Powód J. Z. (1) wystąpił przeciwko A. W. (1) i małoletniemu I. W. z powództwem o ustalenie, że jest on ojcem małoletniego. Następnie wnosił o nadanie dziecku jego nazwiska, ustalenie z nim kontaktów i o powierzenie mu władzy rodzicielskiej nad małoletnim I. W..

W powództwie wzajemnym A. W. (1) wnosila o nieprzyznawanie J. Z. (1) władzy rodzicielskiej nad ww. małoletnim, zasądzenie od powoda na rzecz dziecka alimentów w kwotach po 800 zł miesięcznie i zasądzenie od powoda na jej rzecz kwoty 3750 zł z tytułu kosztów utrzymania matki w czasie ciąży i porodu oraz partycypowania w kosztach wyprawki dla dziecka.

J. Z. (1) uznał powództwo alimentacyjne co do kwoty po 200 zł miesięcznie, w pozostałym zakresie wnosil o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy w Augustowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich wyrokiem z dnia 17 maja 2013 r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 147/12 ustalił, że pozwany J. Z. (1) (nazwisko rodowe (...)), urodzony dnia (...) w A. zamieszkały: (...)- (...) B. ul. (...) jest ojcem małoletniego I. W. urodzonego dnia (...) w G., syna A. W. (1), którego akt urodzenia został sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego w G. za nr (...) (pkt 1), nie nadał I. W. nazwiska ojca (pkt 2), nie przyznał J. Z. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnim I. W. (pkt 3), zasądził od J. Z. (1) na rzecz małoletniego I. W. do rąk M. W. jako prawnego opiekuna dziecka tytułem alimentów kwotę po 500,- zł miesięcznie poczynając od dnia 14.02.2013 r., płatną do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami przypadku zwłoki w płatności każdej raty (pkt 4), zasądził od J. Z. (1) na rzecz A. W. (1) kwotę 3750,- zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14.02.2013 r. (pkt 5), w pozostałej części powództwo oddalił (pkt 6), wpis od niemajątkowych roszczeń ustalił na kwotę 40,- zł (pkt 7), nakazał ściągnąć od J. Z. (1) na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego Augustowie) kwotę 899,99 zł tytułem kosztów procesu (pkt 8), zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między stronami (pkt 9) i wyrokowi w pkt 4 nadał rygor natychmiastowej wykonalności oraz klauzulę wykonalności w części zasądzającej alimenty na rzecz dziecka (pkt 10).

Sąd Rejonowy ustalił, że małoletni I. W. urodził się w dniu (...) w G.. Od września 2011 r. do maja 2012 r. powód J. Z. (1) spotykał się z małoletnią pozwaną A. W. (1), strony podjęły także współzycie fizyczne. W styczniu 2012 r. A. W. (1) dowiedziała się, że jest w ciąży. Na pierwszą wizytę do lekarza zawiózł ją powód i opłacił jej koszty, następnie pomiędzy stronami zaczęło dochodzić do konfliktów. Gdy o ciąży dowiedzieli się rodzice A. W. (1) zażądali od niej zerwania kontaktów z J. Z. (1). Doszło wtedy do eskalacji negatywnych zachowań ze strony powoda w stosunku do A. W. (1) i jej rodziców. Zdarzało się, że stosował on przemoc fizyczną i psychiczną wobec A. W. (1). Ostatecznie od maja 2012 r. A. W. (1) wyprowadziła się z bursy szkolnej i zakończyła w tym czasie edukację i spotkania z powodem. A. W. (1) spotkała się wówczas ze strony powoda z zastraszaniem, groźbami wywiezienia, porwania jej, spalenia domu rodziców. Doszło także do tego, że z obawy o swoje bezpieczeństwo A. W. (1) urodziła dziecko w G., aby powód się o tym nie dowiedział. Wielokrotnie szantażował ją, że jeżeli nie będzie się z nim spotykała rozpowie o niej w szkole i wszędzie plotki, które ją zniszczą. Ostatecznie wobec J. Z. (1) wszczęto postępowanie karne o uporczywe nękanie w okresie od 28 maja do 09 listopada 2012r. małoletniej A. W. (1).

Po urodzeniu się dziecka powód nadal nękał A. W. (1) i nie wykazał większego zainteresowania się dzieckiem, I. W. miał w dacie orzekania 8 miesięcy. Stwierdzono u dziecka nierówny rozwój komór serca, jest ono pod opieką specjalistów. Matka małoletniego miał wówczas 17 lat i pozostawała z dzieckiem na utrzymaniu swoich rodziców. Z uwagi na ciągły stres w okresie ciąży jej stan zdrowia pogorszył się, co wiązało się z częstymi wizytami u lekarza i potrzebą przyjmowania leków i odpowiednich witamin. Karmiła dziecko piersią i wymagała odpowiedniego żywienia. Podjęła naukę zaocznie (czesne wynosi 100,- zł miesięcznie), a podczas jej nieobecności dzieckiem zajmują się jej rodzice. Przeciętny koszt utrzymania I. W. wynosi ok. 800,- zł. miesięcznie. Rodzice pozwanej utrzymują się z gospodarstwa rolnego o pow. 10,66 ha, z którego dochód to ok. 1.000,- zł miesięcznie. Z tytułu dopłat z UE otrzymują na gospodarstwo ok. 7.000,- zł rocznie. Na opłaty związane z utrzymaniem domu potrzebują ok. 400,- zł miesięcznie. Na podatek rolny potrzebują 61,- zł miesięcznie, na ubezpieczenie KRUS po 366,- zł kwartalnie na osobę.

Powód J. Z. (1) w dacie orzekania miał 42 lata i był osobą bezrobotną utrzymując się z prac dorywczych. Wcześniej posiadał zakład ślusarski i wszelkie potrzebne do tego narzędzia, lecz działalność tę wyrejestrował. Z prac dorywczych zarabia on ok. 1.000,- zł miesięcznie. Nie posiada majątku, mieszka u rodziców, którym dokłada się do utrzymania kwotą 300,- zł miesięcznie. Na utrzymaniu ma jeszcze syna w wieku 8 lat, na którego płaci alimenty po 250,- zł miesięcznie. Spłaca także kredyt zaciągnięty na zakup narzędzi i materiałów w ratach po 470,- zł miesięcznie. Jest

zdrowy, ma 17-letni staż pracy, wcześniej wyjeżdżał do pracy za granicę. Na J. Z. (1) pozostawało w dacie orzekania zarejestrowanych 6 pojazdów, w tym: 3 przyczepy, motocykl, samochód O. (...) i N. (...).

W związku z tym, że A. W. (1) oświadczyła, że w okresie koncepcyjnym współżyła także z innym niż powód mężczyzną, Sąd Rejonowy dopuścił dowód z badań polimorfizmu DNA na okoliczność, czy powód jest ojcem małoletniego I. W.. Z opinii tej wynika, że nie można wykluczyć ojcostwa powoda wobec pozwanego, a prawdopodobieństwo, że jest on jego ojcem graniczy z pewnością.

Okoliczności znajomości stron Sąd Rejonowy ustalił na podstawie zeznań świadków: K. J., który przyznał, że A. W. (1) spotykała się często z J. Z. (1), a pod koniec ich znajomości strony kłóciły się, J. Z. używał wobec A. W. słów wulgarnych, był o nią zazdrosny; R. T., który potwierdził, że strony były parą, podał, że przy wizycie J. Z. (1) u rodziców A. W. (1) padały wyzwiska, lecz powód bardzo dobrze traktował A. W. (1); Ł. W., który potwierdził znajomość pomiędzy stronami i podał, że rodzice A. na wieść o ciąży zabronili jej spotykać się z powodem; P. W., która nie była świadkiem agresji J. Z. wobec A. W. i podała, że to rodzice A. W. (1) zabronili jej spotykać się z powodem, ona zerwała z nim kontakt, a powód nie zmuszał jej do kontaktów.

Sąd Rejonowy powołał się na domniemanie z art. 85 § 1 kro i potwierdzoną zeznaniami świadków i stron okoliczność obcowania fizycznego stron nie dawniej niż w trzechsetnym, a nie później niż w sto osiemdziesiątym pierwszym dniu przed urodzeniem się dziecka. Wskazał, że dla obalenia domniemania z art. 85 § 1 kro mężczyzna musiałby udowodnić, że nie jest ojcem danego dziecka. Badania DNA jednoznacznie wskazują na to, że dziecko I. W. pochodzi od J. Z. (1), co uzasadniło rozstrzygnięcie w przedmiocie ustalenia ojcostwa.

Rozpoznając roszczenia związane z ustaleniem ojcostwa w zakresie alimentów, Sąd Rejonowy przytoczył art. 133 § 1 i 135 kro. Przyjął, że kwota przeciętnego utrzymania miesięcznie dziecka w wieku małoletniego I. W. oscyluje w granicach ok. 800 zł. Z uwagi na to, że ojciec małoletniego jest zdrowym i młodym mężczyzną, mającym różne możliwości zarobkowe winien przyczynić się do pokrycia ponad połowy tychże środków, z uwagi na to, że matka dziecka jest jeszcze osobą małoletnią i nie posiadającą aktualnie żadnych możliwości zarobkowych. Zasądzone od J. Z. (1) alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie leżą w zakresie jego możliwości zarobkowych i majątkowych, a ich uiszczenie nie narazi go na niedostatek.

O nazwisku dziecka Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z wnioskiem opiekunów dziecka mając na uwadze wiek jego matki, brak zainteresowania się powoda dzieckiem po jego urodzeniu się i postawę powoda zaprezentowaną po zerwaniu przez nią z nim kontaktu, w oparciu o art. 89 § 2 kro. Orzeczenie w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad małoletnim I. W. Sąd Rejonowy oparł o treść art. 93 § 2 kro oraz okoliczność, że powód do tej pory w żaden sposób nie wykazał swego zainteresowania losem dziecka i nie wspomógł jego matki w tak trudnym okresie jej życia. Ponadto z postawy opiekunów dziecka i powoda, zaprezentowanej w czasie trwania procesu, Sąd Rejonowy powziął wątpliwość, czy dla dobra dziecka będą potrafili oni dojść do porozumienia w różnych codziennych sprawach dotyczących jego wychowania, stąd podjął decyzję o nie przyznaniu ojcu małoletniego władzy rodzicielskiej, tym bardziej, że powód jako dorosły mężczyzna związał się z 16-letnią A. W. (1) i swoim nieodpowiedzialnym zachowaniem doprowadził do przedwczesnej ciąży, przerwania nauki i depresji, co może odbić się negatywnie na zdrowiu i rozwoju dziecka. Ponadto powód nie udowodnił swego zainteresowania małoletnim I., nie przedstawił żadnych dowodów oprócz opisu jednej wizyty u rodziców A. W. (1), która to wizyta miała miejsce jeszcze przed narodzinami dziecka i nie przekazał w żaden sposób żadnej kwoty na pokrycie potrzeb dziecka.

Zasądzając na rzecz matki dziecka zwrot kosztów poniesionej przez nią wyprawki i wydatków związanych z ciążą i porodem, Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 141 kro mając na uwadze ceny związanych z tym artykułów (np. zakup leków, witamin, odpowiedniego żywienia, ubrania, wizyty kontrolne itp.). Żądana przez matkę dziecka kwota nie jest wygórowana i adekwatna do wydatków, które poniosła, w związku z tym Sąd Rejonowy zasądził na jej rzecz kwotę 3750,- zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu z jej szczegółowymi wyliczeniami.

O rygorze natychmiastowej wykonalności i klauzuli wykonalności, Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 333 § 1 pkt 1 kpc i art. 781 § 1 kpc, a o kosztach postępowania na podstawie art. 108 i 100 kpc.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód J. Z. (1), który zaskarżył go w części, tj. w zakresie w pkt 2, 3, 4, 5 i 8. Wyrokowi zarzucał naruszenie art. 213 kpc i art. 217 kpc poprzez wybiórcze potraktowanie dowodów zebranych w sprawie, pominięcie niektórych z nich bez wskazania przyczyny i uznanie za wiarygodne okoliczności, które nie zostały udowodnione. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę wyroku poprzez ustalenie, zgodnie z wydaną w sprawie opinią, że jest ojcem małoletniego I. W., ze wszelkimi tego konsekwencjami, tj. nadanie synowi jego nazwiska, przyznania powodowi władzy rodzicielskiej i umożliwienie mu kontaktów z synem. Wnosił o zasądzenie od niego na rzecz syna alimentów po 200 zł miesięcznie i oddalenie żądania kwoty 3750 zł tytułem tzw. wyprawki. Wniósł także o obciążenie pozwanej kosztami postępowania w sprawie.

Pozwana A. W. (1) w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelację powoda J. Z. (1) uznać należy za częściowo zasadną, choć nie z przyczyn, na które powoływał się skarżący.

Uwadze Sądu Rejonowego uszło, że na podstawie ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2008 r. Nr 220, poz. 1431, które to przepisy weszły w życie już z dniem 13 czerwca 2009 r., zasadniczej zmianie uległy przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w tym także przepisy mające zastosowanie w niniejszej sprawie.

W dotychczasowym stanie prawnym przyznanie pieczy nad dzieckiem obojgu rodzicom łączyło się nierozzerwalnie ze sposobem ustalenia pochodzenia dziecka. Mężczyzna, który uznał dziecko, czyli dobrowolnie nałożył na siebie obowiązki wynikające ze stosunku ojcostwa, uzyskiwał władzę rodzicielską z mocy prawa z chwilą uznania dziecka. Natomiast w przypadku sądowego ustalenia ojcostwa, władza rodzicielska przysługiwała mu jedynie wówczas, gdy sąd w wyroku ustalającym ojcostwo pozytywnie tak postanowił. Ta odmienność regulacji nierozzerwalnie łączyła się z brakiem czynnej legitymacji ojca dziecka w procesie o ustalenie ojcostwa. Z tego też powodu zakładano, że jeżeli doszło do sądowego procesu, to z założenia ojciec wykazał się negatywną postawą rodzicielską, skoro wcześniej nie uznał dziecka. Takie podejście dezaktualizowało się z momentem uznania przez TK niekonstytucyjności przepisu pozbawiającego ojca dziecka prawa dochodzenia ojcostwa przed sądem (wyr. z 28.4.2003 r., K 18/02, OTK-A 2003, Nr 4, poz. 32). Wprawdzie ustawą z 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1691) przyznano ojcu prawo inicjowania procesu o ustalenie ojcostwa, jednakże nie wpłynęło to na zmianę założeń co do nadania ojcu władzy rodzicielskiej. Dopiero nowelizacją z 6 listopada 2008 r. przyjęto w art. 93 § 2 kro jednakowe zasady przyznania ojcu z mocy prawa władzy rodzicielskiej, bez względu na sposób ustalenia pochodzenia dziecka.

Przyjęte w art. 93 § 2 kro rozwiązanie pozwala jednak Sądowi - w razie, gdy wymaga tego dobro dziecka - w wyroku ustalającym pochodzenie dziecka orzec o zawieszeniu, ograniczeniu lub pozbawieniu władzy rodzicielskiej i to nie tylko ojca, ale również i matki. Konsekwencją tego jest odesłanie do przepisów art. 107 i 109-111 kro, które precyzują sposoby wykonywania władzy rodzicielskiej.

Podobnie istotne zmiany dotknęły też art. 89 § 1 i 2 kro, który w dotychczasowym brzmieniu uzależniał nadanie przez Sąd w wyroku ustalającym ojcostwo (albo sąd opiekuńczy w wydanym później postanowieniu) małoletniemu dziecku nazwiska ojca zasadniczo od stanowiska przedstawiciela ustawowego dziecka. Obecnie, zgodnie z art. 89 § 2 kro, w razie sądowego ustalenia ojcostwa sąd nadaje dziecku nazwisko w wyroku ustalającym ojcostwo, stosując odpowiednio przepisy § 1 tego przepisu. Dziecko zatem dziecko nosi nazwisko wskazane w zgodnych oświadczeniach rodziców, składanych jednocześnie z oświadczeniami koniecznymi do uznania ojcostwa, przy czym rodzice mogą wskazać nazwisko jednego z nich albo nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca dziecka. Jeżeli natomiast rodzice nie złożyli zgodnych oświadczeń w sprawie nazwiska dziecka, nosi ono nazwisko składające się z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca. Ustawodawca normując szczegółowo skutki braku zgody rodziców w tej kwestii wyłączył zatem uznaniowość decyzji Sądu rozpoznającego sprawę o ustalenie ojcostwa.

Skoro więc w niniejszej sprawie brak było zgodnych oświadczeń stron – rodziców małoletniego I. W. w przedmiocie nazwiska dziecka, pozbawione podstaw prawnych było oparcie przez Sąd Rejonowy orzeczenia zawartego w pkt 2 na stanowisku jego przedstawicieli ustawowych i nie miała w tym kontekście żadnego znaczenia postawa samego powoda przejawiająca się w braku zainteresowania dzieckiem. Jednoznaczna treść przepisu art. art. 89 § 1 i 2 kro skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie pkt 2 poprzez nadanie małoletniemu I. W. nazwiska W.- (...), jego nazwisko bowiem składać się winno z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca.

Także rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie władzy rodzicielskiej było błędne, bo oparte o nieobowiązujące przepisy prawne. Władza rodzicielska w przypadku sądowego ustalenia ojcostwa, czego nie zauważył Sąd I instancji, przysługuje powodowi z samego prawa, a powód mógł być jej pozbawiony orzeczeniem sądu, sąd mógł też orzec o jej zawieszeniu lub ograniczeniu. Rozstrzygnięcie w przedmiocie władzy rodzicielskiej powinno być podyktowane dobrem dziecka i interesem społecznym (art. 96, 107 i 109-111 kro). Przy rozstrzygnięciu kwestii związanej z określeniem zakresu władzy rodzicielskiej mają z zasady

	znaczenie takie okoliczności, jak: stosunek ojca do dziecka, wzajemne stosunki między rodzicami, relacje emocjonalne pomiędzy ojcem a dzieckiem, a także kwalifikacje rodzicielskie ojca.

Sąd Rejonowy zaniechał przeprowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie i niewątpliwie doszło do naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy. Stąd też Sąd Okręgowy, uzupełniając postępowanie dowodowe, dopuścił dowód z opinii Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno- Konsultacyjnego w A. (k. 266–273). Sporządzona opinia została zakwestionowana przez pozwaną jako niepełna i nieuwzględniająca dotychczasowego zachowania powoda w kontaktach z matką dziecka. Sąd Okręgowy podzielił podniesione zarzuty pozwanej, a biegłe opiniując uzupełniająco na rozprawie (K. 292-293) wprost przyznały, że nie brały pod uwagę akt postępowania karnego sygn. II K 298/13 toczącego się wówczas przeciwko powodowi oskarżonemu o czyny z art. 190 a § 1 kk w zw. z art. 190 § 1 kk oraz z art. 191 § 1 kk na szkodę A. W. (1). Tym samym opinia Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno- Konsultacyjnego w A. nie mogła być uznana za miarodajną i przydatną do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Ostatecznie powód J. Z. (1) wyrokiem z dnia 04 lutego 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 298/13 Sądu Rejonowego w Augustowie został prawomocnie skazany za to, że w okresie od dnia 28 maja 2012r. do dnia 09 grudnia 2012r. uporczywie nękał małoletnią A. W. (1) w ten sposób, że wysyłał do niej dużą ilość sms-ów, wydzwaniał, usiłował nawiązać z nią kontakt za pomocą osób trzecich żądając od nich przekazania jej numeru telefonu, nachodził w szkole i bursie, zastraszał, rozpowszechniał o niej plotki i oszczerstwa wśród jej znajomych, jak też przez rozwieszanie na płotach i drzewach ulotek zawierających informacje, że w jej miejscu zamieszkania świadczone są usługi seksualne, wielokrotnie groził pozbawieniem jej życia i kierował groźby pozbawienia życia i pobicia pod adresem najbliższych, jak również groził pozbawieniem życia w celu zmuszenia do określonego zachowania – wyznania mu miłości i utrzymywania z nim kontaktu, tj. za czyn z art. 190 a § 1 kk w zw. z art. 190 § 1 kk w zb. z art. 191 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

W tej sytuacji, dysponując również materiałami z postępowania karnego sygn. II K 298/13, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii innego Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego, tj. RODK w B.. Biegli z tego ośrodka jednoznacznie wskazali, że szeroko pojęte dobro dziecka sprzeciwia się pozostawieniu pełnej władzy rodzicielskiej ojcu dziecka. Jednocześnie biegli wskazali, że na tym etapie rozwoju dziecka, silnie zaburzonych relacji pomiędzy rodzicami małoletniego i zaburzonej komunikacji oraz w kontekście czynów karalnych ze strony ojca dziecka - dobro dziecka stron w sprzeczności z kontaktami z ojcem (k. 357-363). Ponadto skarżący J. Z. (1) na badanie wyznaczone przez biegłych nie stawiał się. Zaprzestał także stawiania się w Sądzie i odbierania korespondencji sądowej, będąc przy tym prawidłowo pouczony o obowiązku zawiadamiania sądu o każdej zmianie miejsca swego zamieszkania i skutkach zaniedbania powyższego obowiązku. Powód od ponad roku nie nawiązuje również żadnych kontaktów z matką dziecka, nie interesuje się synem, jego stanem zdrowia, postępami w rozwoju, nie łoży nawet symbolicznie na jego utrzymanie, nie informuje on też pozwanej o aktualnym miejscu swego pobytu. To wszystko przemawia jednoznacznie za koniecznością pozbawienia go władzy rodzicielskiej w stosunku do małoletniego syna I., zachodzą bowiem okoliczności świadczące, że powód w sposób rażący zaniedbuje swe obowiązki względem dziecka (art. 111 § 1 kro). Władza rodzicielska wiąże się ściśle z odpowiedzialnością za dziecko, za jego zdrowie i prawidłowy rozwój. Osoba, która ma pełnię władzy rodzicielskiej winna być do dyspozycji dziecka w każdej sytuacji, w tym także np. w razie konieczności podjęcia decyzji o sposobie leczenia i wyrażenia zgody na leczenie, a brak możliwości kontaktu z powodem w takich sytuacjach skutkować może dla dziecka tragicznymi konsekwencjami. Sposób zachowania się powoda nie pozwala więc uznać, iż daje on rękojmię prawidłowego wykonywania władzy rodzicielskiej nawet w ograniczonym zakresie.

Biorąc pod uwagę powyższe, na zasadzie art. 386 § 1 kpc, orzeczono jak w pkt I wyroku zmieniając rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie nazwiska małoletniego i władzy rodzicielskiej.

Apelacja powoda J. Z. (1) w pozostałym zakresie nie mogła zostać uwzględniona z uwagi na jej bezzasadność.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w zakresie wysokości roszczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego I. W. oraz zasadności żądania pozwanej z tytułu wydatków związanych z ciążą i porodem. Zgromadzony przez Sąd Rejonowy materiał dowodowy był kompletny i w pełni wyczerpywał normy prawa procesowego w zakresie gromadzenia i oceny dowodów w postępowaniu cywilnym, dlatego uznać należy, że do naruszenia przepisów postępowania w tym zakresie nie doszło, zaś stanowisko powoda wyrażone w uzasadnieniu apelacji ma charakter jedynie głośłownej polemiki.

Analiza sytuacji materialnej i możliwości zarobkowych powoda J. Z. (1), także ta przeprowadzona przed Sądem drugiej instancji wskazuje, że w chwili obecnej przebywa on i pracuje za granicą (wydruki z (...) k. 286-289, 334-339). Sąd Okręgowy przyjął, że jego możliwości zarobkowe należy ocenić na kwotę przynajmniej 2.000,- zł miesięcznie. W ten sposób określone możliwości zarobkowe pozwanego, także w kontekście okoliczności wskazywanych przez Sąd pierwszej instancji, pozwalają na obciążenie go alimentami na rzecz dziecka w kwocie określonej przez Sąd Rejonowy, a tym bardziej stały się one uzasadnione wobec upływu znacznego czasu od daty orzekania przez Sąd pierwszej instancji. Nie stoi temu na przeszkodzie podnoszona w apelacji okoliczność, iż powód posiada jeszcze jedno dziecko, na które łoży alimenty w kwocie 250,- zł miesięcznie. Obecnie małoletni I. W. ma już prawie dwa i pół roku, a na jego koszty utrzymania składają się koszty utrzymania mieszkania w zakresie przypadającym na jego osobę, koszty żywienia, zakupu ubrań, środków higieny, zabawek, a w razie potrzeby lekarstw, co w ocenie Sądu w tej chwili zamyka się kwotą co najmniej 800 zł miesięcznie. Zasądzona od powoda kwota alimentów (500,- zł miesięcznie) odpowiada ona możliwościom zarobkowym pozwanego, pozwana A. W. (1) zaś z racji wieku i kontynuowania nauki ma niewielkie możliwości zarobkowe, a część swego obowiązku alimentacyjnego wykonuje poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 kro).

Przechodząc do żądania zwrotu wydatków związanych z ciążą i porodem podkreślić należy, że użyte w art. 141 § 1 kro słowa: "wydatki związane z ciążą i porodem" oznaczają, że do tych wydatków będą się zaliczały wydatki na tzw. wyprawkę, to znaczy: wózek, łóżeczko, lekarstwa, koszty odnowienia pokoju ze względów higienicznych itp. Wydatki te ojciec powinien pokryć w rozmiarze odpowiadającym okolicznościom, to znaczy z uwzględnieniem sytuacji życiowej oraz możliwości zarobkowych i majątkowych matki i jego samego (por. Komentarz do art. 141 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U.64.9.59), [w:] Z. Krzemiński, Alimony i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III). Pozwana A. W. (3) przedstawiając powyższe żądanie wykazała, iż w zakres dochodzonej kwoty wchodzi przede wszystkim: koszty zakupu mebli dziecięcych, ubrań ciążowych dla niej i ubrań dla dziecka, koszty niezbędne do higieny, koszty wyprawki oraz koszty trzymiesięcznego utrzymania w okresie ciąży. Sąd Rejonowy zasadnie uwzględnił jej roszczenie w tym zakresie w całości, choć poniesione wydatki zostały wykazane stosownymi rachunkami jedynie częściowo (k. 240). Niewątpliwie jednak pozwana w opisanej sytuacji życiowej potrzebowała ww. zakupów i korzystała w celu ich poczynienia z pomocy swoich rodziców, które to wydatki stosownie do treści art. 141 § 1 kro obciążać winny powoda. Pozwana na okoliczność wysokości tych wydatków powoływała się przedstawione wydruki cen ze sklepów internetowych (k. 237-239), które nie odbiegają od powszechnie przyjętych cen tego typu artykułów. Stąd też, skoro niekwestionowanym było poniesienie tych wydatków, a jedynie ich wysokość prawidłowo na zasadzie art. 231 kpc Sąd Rejonowy przyjął je za wystarczająco wykazane.

Dlatego też apelację w pozostałym zakresie należało oddalić na zasadzie art. 385 kpc.

W przedmiocie kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 kpc w zw. z § 7 ust 1 pkt 5 w zw. z § 7 ust 1 pkt 11 w zw. z § 7 ust 1 pkt 4 w zw. z § 13 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 poz. 461) obciążając nimi powoda stosownie do wyniku sprawy.